

(Αριθ. Κατάθεσης 10/4.4.91)

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΩΝ 1991- 1992

Σήμερα 3 Απριλίου 1991 οι υπογράφωντες αφενός

α) Στέλιος Αργυρός, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και εκπρόσωποι αυτού.

β) Διονύσιος Κορφιάτης, Πρόεδρος και Νικόλαος Σκορίνης Γενικός Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής.

γ) Παναγιώτης Μπήτρος, Πρόεδρος και Δημήτρης Καψάλης, Γενικός Γραμματέας της Ενώσεως Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος και εκπρόσωποι αυτής.

Και αφετέρου Λάμπρος Κανελλόπουλος Πρόεδρος και Δημήτρης Κωστόπουλος Γενικός Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής, όλοι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι, συνήλθαν στην Αθήνα και στα γραφεία της ΓΣΕΕ για την υπογραφή της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης του 1991-92.

Κατά τις διαπραγματεύσεις όλοι οι συμβαλλόμενοι διαπίστωσαν την αναγκαιότητα για:

β Εξάλειψη των ελλειμμάτων του Δημόσιου Τομέα και μείωση του πληθωρισμού.

β Αποδοτικότερη λειτουργία του Δημοσίου Τομέα.

β Δίκαιη φορολογική μεταρρύθμιση και ελάφρυνση της επιβάρυνσης ιδίως των χαμηλότερα αμειβόμενων.

β Οικονομική ανάπτυξη μέσα από τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής, του εκσυγχρονισμού του παραγωγικού εξοπλισμού με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Εθνικής Οικονομίας.

β Ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με εντονότερη χρησιμοποίηση της επαγγελματικής κατάρτισης και μετεκπαίδευσης.

Με αυτά τα δεδομένα οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν:

β Να συμβάλλουν στην προώθηση των αλλαγών που θεσμοθετούνται από την ΕΟΚ στα πλαίσια του ενιαίου κοινωνικού χώρου.

β Να προωθήσουν την επαγγελματική κατάρτιση ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία. Σ' αυτό αποβλέπει και η πρόσθετη εργοδοτική εισφορά, που καθιερώνεται μ' αυτή τη σύμβαση.

β Να μελετήσουν, από κοινού, το θέμα της σύνδεσης αμοιβής με την παραγωγικότητα.

β Να μελετήσουν και να επιδιώξουν τις αναγκαίες θεσμικές αλλαγές για την αναβάθμιση του ρόλου τους στην διαχείριση των οικονομικών πόρων των Οργανισμών, στους οποίους συμμετέχουν με εργοδοτικές και εργατικές εισφορές.

Με αυτές τις προϋποθέσεις πιστεύουν οι συμβαλλόμενοι, ότι εξασφαλίζουν την επιτυχή εφαρμογή της παρούσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και την εμπέδωση και διεύρυνση του μεταξύ τους διαλόγου. Ακόμη πιστεύουν, ότι με την ίδια συλλογική σύμβαση συμβάλλουν στην ταχύτερη έξοδο από την ύφεση και στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων που θα οδηγήσουν σε αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης και συμφωνούν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: Κατώτατα όρια αποδοχών

1. Τα συνολικά γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εργαζομένων όλης της χώρας, όπως έχουν διαμορφωθεί την 31.12.1990 με βάση την ΕΓΣΣΕ έτους 1990, αυξάνονται από 1.1.1991 κατά ποσοστό 6,3% και καθορίζονται ως εξής:

α) Εργατοτεχνίτες και εργατοτεχνίτριες, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία και είναι άγαμοι συνολικό ημερομίσθιο από 1.1.1991 δρχ. 3.315.

β) Υπάλληλοι, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία και είναι άγαμοι, συνολικός μισθός από 1.1.1991 δρχ. 74.121.

γ) Τα ανωτέρω συνολικά γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων εφαρμόζονται αντίστοιχα, ανάλογα με το χρόνο απασχόλησης και για τους μαθητευόμενους εργατοτεχνίτες, καθώς και για τους υπαλλήλους που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους.

2. Τα ανωτέρω συνολικά γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων αυξάνονται την 1.7.1991 κατά ποσοστό 5,6%. Τα προκύπτοντα νέα γενικά κατώτατα όρια αυξάνονται την 1.1.1992 κατά ποσοστό 5,4% και τα νέα κατώτατα όρια αυξάνονται εκ νέου την 1.7.1992 κατά ποσοστό 4% και καθορίζονται όπως στον πίνακα που ακολουθεί:

	1.7.91	1.1.92	1.7.92
Ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη	3.501	3.691	3.839
Μισθός υπαλλήλου	78.272	82.499	85.799

Άρθρο 2 Ενσωμάτωση ΑΤΑ και διορθωτικών ποσών

Υπολογισμός επιδομάτων

1. Τα ποσά της ΑΤΑ, που χορηγήθηκαν μετά την 1.9.1987 και ως την 31.12.1990 και αναλογούν: α) στους βασικού μισθούς και ημερομίσθια Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων ή αντίστοιχων διαιτητικών αποφάσεων, β) στα διορθωτικά ποσά που χορηγήθηκαν από 1.1.82 και 1.1.84 σύμφωνα με την 1/1982 απόφαση του ΔΔΔΔ Αθηνών και την ΕΓΣΣΕ έτους 1984, ενσωματώνονται στους βασικού μισθούς και ημερομίσθια της 1.1.1991. Τα ίδια τα διορθωτικά ποσά ενσωματώνονται την 1.7.1992.
2. Ύστερα από την ενσωμάτωση της προηγούμενης παραγράφου, τα επιδόματα που προβλέπονται από Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή όμοιας έκτασης διαιτητικές αποφάσεις, υπολογίζονται από 1.1.1991 επί βασικού ημερομισθίου δρχ. 3.095 και βασικού μισθού δρχ. 68.663, από 1.7.1991 επί δρχ. 3.281 και 72.814 αντίστοιχως, από 1.1.1992 επί δρχ. 3.471 και 77.041 αντίστοιχως και από 1.7.1992 τα επιδόματα υπολογίζονται επί βασικού ημερομισθίου δρχ. 3.839 και βασικού μισθού δρχ. 85.799 ή επί εκείνων των μισθών και ημερομισθίων που τυχόν θα προκύψουν από την εφαρμογή του άρθρου 3.

Άρθρο 3: Διορθωτικές ρυθμίσεις

1. Εάν ο δείκτης τιμών καταναλωτού αυξηθεί από τον Δεκέμβριο 1990 έως τον Δεκέμβριο 1991 κατά ποσοστό περισσότερο από 17% τα κατώτατα όρια αποδοχών του άρθρου 1 αυτής της συλλογικής σύμβασης και οι βάσεις υπολογισμού των επιδομάτων του άρθρου 2 όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31 Δεκεμβρίου 1991 αυξάνονται από 1 Ιανουαρίου 1992 κατά το υπερβάλλον το 17% και ως το 19% ποσοστό. Εάν η ποσοστιαία αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτού υπερβεί το 19%, οι μισθοί και τα ημερομίσθια αυτής της συλλογικής σύμβασης, όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30 Ιουνίου 1992, αυξάνονται από 1 Ιουλίου 1992 κατά το υπερβάλλον το 19% και ως το 21% ποσοστό. Εάν η υπέρβαση είναι μεγαλύτερη του 21%, τα συμβαλλόμενα μέρη θα συναντηθούν μέσα στον Ιούλιο 1992 με πρωτοβουλία οποιουδήποτε απ' αυτά για να αντιμετωπίσουν ενδεχόμενη διορθωτική ρύθμιση πάνω από το 21% λαμβάνοντας υπόψη την γενικότερη κατάσταση της οικονομίας.
2. Εάν ο δείκτης τιμών καταναλωτού αυξηθεί από τον Δεκέμβριο 1991, ως τον Δεκέμβριο 1992 κατά ποσοστό περισσότερο από 12% και έως 13,4% κατά το ίδιο ποσοστό θ' αυξηθούν από 1 Ιανουαρίου 1993 τα κατώτατα όρια αποδοχών του άρθρου 1 αυτής της συλλογικής σύμβασης και οι βάσεις υπολογισμού των επιδομάτων του άρθρου 2 όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31 Δεκεμβρίου 1992. Εάν η ποσοστιαία αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτού υπερβεί το 13,4%, οι μισθοί και τα ημερομίσθια θ' αυξηθούν από 1 Ιουλίου 1993 κατά το υπερβάλλον το 13,4% και ως το 14,8% ποσοστό. Εάν η υπέρβαση είναι μεγαλύτερη του 14,8%, τα συμβαλλόμενα μέρη θα αντιμετωπίσουν ενδεχόμενη διορθωτική ρύθμιση λαμβάνοντας υπόψη την γενικότερη κατάσταση της οικονομίας κατά τις διαπραγματεύσεις για την Εθνική Γενική Συλλογική σύμβαση του 1993.

Άρθρο 4: Εργοδοτική εισφορά για επαγγελματική κατάρτιση

1. Επί πλέον της εργοδοτικής εισφοράς, που προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 2 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης του 1988, συμφωνείται να καταβάλλεται στον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και με τον ίδιο μηχανισμό είσπραξης πρόσθετη εργοδοτική εισφορά ποσοστού 0,25% για το χρονικό διάστημα που θα ισχύει η παρούσα σύμβαση με προορισμό την ενίσχυση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.
2. Απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή αυτής της πρόσθετης εργοδοτικής εισφοράς είναι ότι θα προηγηθεί κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση, ώστε τα εισπραττόμενα ποσά, μαζί με εκείνα που προέρχονται από την κράτηση 0,2% της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης του 1988, να περιέρχονται σε ειδικό λογαριασμό του ΟΑΕΔ, τον οποίο θα διαχειρίζεται εξαμελής επιτροπή αποτελούμενη από τρεις εκπροσώπους της ΓΣΕΕ και ανά ένα εκπρόσωπο του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ και της Ενώσεως Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος.
Η ίδια επιτροπή θα αποφασίσει την δημιουργία αποθεματικού και την ενδεχόμενη διάθεση χρηματικών ποσών για την ενίσχυση εκπαιδευτικών και άλλων προγραμμάτων, που αποβλέπουν στην βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφαλείας της εργασίας.
3. Επιχειρήσεις, κοινοπραξίες ή συνεταιρισμοί που σχεδιάζουν και εκτελούν δικά τους εκπαιδευτικά προγράμματα, έχουν την ευχέρεια είτε να διαθέτουν το ποσοστό της παραγράφου 1 για την χρηματοδότηση αυτών των προγραμμάτων καταβάλλοντας στον ΟΑΕΔ την τυχόν προκύπτουσα διαφορά, είτε να ζητήσουν να τους επιστραφεί η αντίστοιχη δαπάνη, είτε να ζητήσουν να πιστωθεί το αντίστοιχο ποσό στην οφειλόμενη για το επόμενο έτος εισφορά τους.
4. Μικτή ομάδα εργασίας αποτελούμενη από 3 μέλη κάθε πλευράς των συμβαλλομένων μερών θα παρακολουθήσει την αξιοποίηση της συνολικής εργοδοτικής εισφοράς για επαγγελματική κατάρτιση (0,45%), την εφαρμογή και την εξέλιξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την πρόοδο και

λειτουργία του Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας και θα εισηγηθεί στις διοικήσεις των συμβαλλομένων μερών συγκεκριμένες διορθώσεις και κατευθύνσεις για τη βελτίωση της παρεχόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Άρθρο 5: Παρακράτηση συνδικαλιστικής συνδρομής

1. Όλες οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να παρακρατούν κατά την πληρωμή της μισθοδοσίας τη συνδρομή των μελών Πρωτοβαθμίων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και να την αποδίδουν σ' αυτές.
2. Για να γίνεται παρακράτηση της συνδικαλιστικής συνδρομής απαιτείται έγγραφη δήλωση του σωματείου προς την επιχείρηση. Με την ίδια δήλωση πρέπει να γνωστοποιήσει το σωματείο το ποσό της συνδρομής, την συχνότητα της παρακράτησης (π.χ. κάθε μήνα, κάθε εξάμηνο) και τον τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο θα κατατίθενται τα παρακρατούμενα ποσά, υπέρ του Σωματείου και ενδεχομένως, κατά ορισμένο ποσοστό ή ποσόν, υπέρ δευτεροβάθμιων οργανώσεων, στις οποίες αυτό ανήκει ή και υπέρ της ΓΣΕΕ. Η δήλωση πρέπει να επαναλαμβάνεται, όταν μεταβάλλονται αυτά τα στοιχεία.
3. Η δήλωση με την οποία τα μέλη του Σωματείου θα δηλώνουν προς την επιχείρηση, ότι θέλουν να γίνεται παρακράτηση της συνδρομής τους, όπως και ανάκληση αυτής της δήλωσης, μπορεί να γίνει και μέσω του Σωματείου.

Άρθρο 6: Σύσταση Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας

Αποφασίζεται η σύσταση Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, το οποίο θα διοικείται ισομερώς από εκπροσώπους των συμβαλλομένων μερών. Οι δαπάνες σύστασης και λειτουργίας του Ινστιτούτου θα καλύπτονται από την συνολική (0,45%) εργοδοτική εισφορά επαγγελματικής κατάρτισης (του άρθρου 4 της παρούσας σύμβασης και του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΓΣΣΕ του 1988) και από πιθανή χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ειδική μικτή επιτροπή θα υποβάλλει στους συμβαλλόμενους έως την 30 Ιουνίου 1991 πρόταση για τον καθορισμό της νομικής μορφής του Ινστιτούτου, των ειδικότερων σκοπών του, του τρόπου διοικήσεως και λειτουργίας του, τους πόρους του, τα μέσα εκπληρώσεως των σκοπών του και κάθε οργανωτική ή λειτουργική λεπτομέρεια.

Άρθρο 7: Διοίκηση οργανισμών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Ασφαλιστικών Ταμείων

1. Αυτοί οι οργανισμοί πρέπει να διοικούνται από συλλογικά όργανα στα οποία θα εκπροσωπούνται εξίσου το Κράτος, οι εργαζόμενοι δια της ΓΣΕΕ και η εργοδοσία δια των συμβαλλομένων εργοδοτικών οργανώσεων. Οι Πρόεδροι των συλλογικών διοικητικών οργάνων πρέπει να εκλέγονται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών.
2. Τα συλλογικά όργανα πρέπει να ασκούν την ουσιαστική διοίκηση αυτών των οργανισμών.

Άρθρο 8: Οργανισμός Εργατικής Εστίας

Μικτή ομάδα εργασίας αποτελούμενη από 3 μέλη κάθε πλευράς των συμβαλλομένων μερών, θα μελετήσει την οικονομική κατάσταση της Εργατικής Εστίας, την τροποποίηση και επέκταση των σκοπών και των δραστηριοτήτων της με γνώμονα την καλύτερη και πιο ουσιαστική εξυπηρέτηση των εργαζομένων. Μέσα σ' ένα μήνα από την υπογραφή αυτής της συλλογικής σύμβασης εργασίας θα υποβάλλει το πόρισμά της στα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία αμέσως θα επιδιώξουν τις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις για να εφαρμοστούν αυτές οι προτάσεις, που συμφωνούν οι συμβαλλόμενες Οργανώσεις.

Άρθρο 9

Τα συμβαλλόμενα μέρη, θα συγκροτήσουν άμεσα κοινές Επιτροπές, οι οποίες μέσα σε τακτές προθεσμίες θα μελετήσουν και θα συντάξουν πορίσματα για τα μεγάλα προβλήματα που απασχολούν την Οικονομία, την κοινωνία και τους εργαζόμενους, όπως τα προβλήματα της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της σύνδεσης αμοιβής με την παραγωγικότητα, των εργασιακών σχέσεων, της φορολογίας, της κοινωνικής ασφάλισης, της επαγγελματικής κατάρτισης, του δημόσιου τομέα, των προβληματικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 10

1. Αποδοχές ανώτερες στο σύνολό τους από αυτές που καθορίζει η παρούσα συλλογική σύμβαση ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από Νόμους, Διατάγματα, Υπουργικές Αποφάσεις, Διαιτητικές Αποφάσεις, Εσωτερικούς Κανονισμούς, Έθιμα ή από τις ατομικές συμβάσεις εργασίας, δεν θίγονται από της παρούσας.
2. Όσες διατάξεις προηγούμενων Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και αντίστοιχων διαιτητικών αποφάσεων δεν έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 11

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από 1η Ιανουαρίου 1991 και λήγει την 31 Δεκεμβρίου 1992.